×àé

Íàèáîëüøåå óïîòðåáëåíèå èìåþò ÷åòûðå ðàçíîâèäíîñòè ÷àéíûõ ðàñòåíèé, êîòîðûå ðàçëè÷àþòñÿ ôîðìîé è ðàçìåðàìè ñòåáëåé è ë
âåùåñòâ (òàíèí), ýôèðíûå ìàñëà, êëåòó÷àòêà, áåëêè è äð. Êèòàéñêèé ÷àé - êóñòàðíèê äî 3 ì âûñîòîé, ÿïîíñêèé - áîëåå íèçêîðîñ
öåéëîíñêèé - äðåâîâèäíûé êóñòàðíèê 3-4 ì âûñîòû ñ êîðîòêèì ñòâîëèêîì è ðàñêèäèñòîé êðîíîé. Ñîáðàíîûå ëèñòüÿ ÷àÿ ñîðòèðó
áèîõèì÷åñêèå èçìåíåíèÿ (ðàñïàä áåëêîâ, ãëèðîëèç êðàõìàëà è äð.), à îêðàñêà ñòàíîâèòñÿ òåìíî-êîðè÷íåâîé. Öâåò ÷àéíîãî íàñ
(ïîäáàäðèâàþùåå) äåéñòâèå - ñîäåðæàíèåì êîôåèíà. Òàê íàçûâàåìûé çåëåíûé ÷àé îòëè÷àåòñÿ îò îáûêíîâåííîãî ÷àÿ ëèøü òåì, ÷ò
ñòàëè âîçäåëûâàòü â Êèòàå. Ïåðâûå óïîìèíàíèÿ î íåì êàê ëåêàðñòâåííîì ðàñòåíèè èìåþòñÿ â äðåâíåêèòàéñêèõ ðóêîïèñÿõ åùå 2
ýíöèêëîïåäèè "Áåíòñàð" (IV â. í. ý.) ÷àé óïîìèíàåòñÿ êàê ëåêàðñòâåííîå ðàñòåíèå. Îäèí àðàáñêèé ïóòåøåñòâåííèê, çàïèñêè êî
"åùå ñ ðàñòåíèÿ, ëèñòèê êîòîðîãî êèòàéöû îòâàðèâàëè â âîäå; ýòî ïðîñòîé êóñòàðíèê, íà êîòîðîì ëèñòüÿ êðóïíåå, ÷åì íà ãðàíàòî
áîëåçíåé". ×àé â Êèòàå ñ÷èòàëñÿ öåëåáíûì íàïèòêîì. Â îäíîé èç êèòàéñêèõ ëåòîïèñåé ñîîáùàåòñÿ, ÷òî "÷àé óñèëèâàåò äóõ,
îñâåæàåò òåëî è ïðîÿñíÿåò âîñïðèÿòèå". Êèòàéöû âåäåëè ÷àé â êóëüòóðó, è îí ñòàë òàì íàðîäíûì íàïèòêîì. Ìîíãîëû ïîñëå êî
ñâîèõ âîñòî÷íîàçèàòñêèõ êîëîíèé.